UNIVERSITETET
I OSLO

Til: IDF-møte ved Det medisinske fakultet
Fra: Instituttleder IMB

Sakstype: Orienteringssak/Diskusjonssak
Arkivsaksnr.: 46/26
Møtedato: 09.11.2026
Notatdato: 30.10.2026
Saksansvarlig:

46/26 Forslag til omorganisering av verkstedene ved Institutt for medisinske basalfag (IMB)

Formål / hvorfor fremmes saken

Instituttledelsen ved IMB vurderer en organisatorisk endring der mekanisk- og elektronisk verksted flyttes fra administrativ linje til vitenskapelig linje.

Det ble gitt en kort orientering om saken under eventuelt i IDF 28. august, og status ble oppdatert i IDF 28. september (sak 42/26).

Saken fremmes for IDF for informasjon og innspill til det videre arbeidet med et endelig forslag til drøfting.

Saksframstilling

Mekanisk og elektronisk verksted ved IMB består av mekanisk verksted som utfører konstruksjon og design av produkter samt en rekke finmekaniske tjenester, og elektronikkverkstedet som tilbyr reparasjon, ombygging og produksjon av elektronikk. Mekanisk- og elektronisk verksted er primært en serviceenhet for instituttets forskere og undervisere, men leverer også tjenester til eksterne kunder. Enheten består av fem årsverk, inkludert leder, hvorav fire årsverk jobber innen mekanisk verksted og ett årsverk innen elektronisk verksted. I tillegg har mekanisk verksted som regel én lærling tilknyttet enheten, slik at enheten også bidrar til opplæring innen faget.

Instituttledelsen ved IMB vurderer en organisatorisk endring der mekanisk- og elektronisk verksted flyttes fra Seksjon for intern service ved Avdeling for administrasjon og fagstøtte til Avdeling for molekylærmedisin.

Bakgrunnen for forslaget er å etablere en organisering som i større grad understøtter verkstedenes rolle som infrastruktur og støttetjeneste for instituttets forskningsaktivitet. Verkstedenes virksomhet er hovedsakelig knyttet til instituttets vitenskapelige aktivitet, og størstedelen av oppdragene utføres for forskningsgrupper ved IMB. Avdeling for molekylærmedisin er foreslått som ny organisatorisk tilhørighet fordi denne avdelingen inkluderer den største brukergruppen av verkstedenes tjenester.

Forslaget ble første gang diskutert med verkstedenes ansatte i møter 17. og 19. juni 2026 (vedlegg 1). De ansatte stilte seg positivt til en organisatorisk plassering i Avdeling for molekylærmedisin, og er enige i at en slik endring vil kunne gi en nærmere tilhørighet til brukerne av verkstedene. Det var også enighet om å utarbeide en modell for leiested tilsvarende det som brukes for annen vitenskapelig infrastruktur ved IMB.

I tråd med innspill fra IDF 28. august ble det det innhentet synspunkter fra noen av verkstedenes brukere (se IDF-sak 42/26). I tillegg er instituttets laboratorieingeniører invitert til å gi innspill. Formålet har vært å sikre at erfaringer, behov og forventninger fra de miljøene som benytter verkstedenes tjenester, inngår i vurderingsgrunnlaget. Brukerne hadde ingen innvendinger mot den foreslåtte omorganiseringen, men ønsket avklaringer knyttet til konsekvenser for bemanning og økonomi, herunder hvordan verkstedenes årsverk vil inngå i fremtidige vurderinger av ingeniørressurser ved Avdeling for molekylær medisin og hvordan en eventuell leiestedsmodell vil påvirke avdelingens økonomi. Administrasjonssjef avkreftet dette og presiserte at verkstedenes økonomi og bemanning fortsatt vil være et instituttansvar og ikke et ansvar for avdelingen. Videre understreket brukerne verkstedenes verdi for forskningsmiljøene og viktigheten av at dagens tjenestetilbud opprettholdes for hele instituttet.

Saken ble videre behandlet i IMBs LAMU 14. oktober 2026 for å sikre at arbeidsmiljø- og HMS-perspektiver blir en del av vurderingsgrunnlaget (se sak 22/26 i vedlegg 3). LAMU diskuterte mulige konsekvenser av å organisere verkstedene som leiested. Det ble uttrykt bekymring for at økt synliggjøring av økonomi kan påvirke hvordan verkstedenes verdi oppfattes, og det ble understreket at deres viktigste bidrag er støtte til forskning og undervisning. LAMU diskuterte også betydningen av lederlinjer og forutsigbarhet rundt personalansvar ved en eventuell omorganisering.

Den 26. oktober ble det gjennomført et møte der de foreløpige forslagene til organisatorisk modell og økonomimodell (leiestedsmodell) ble presentert og diskutert med verkstedenes ansatte og tjenestemannsrepresentanter.

<u>Forslag til organisatorisk modell</u>

Blant alternativene som ble presentert 26. oktober, var en modell der elektronikkverkstedet organisatorisk plasseres under Seksjon for fysiologi ved Avdeling for molekyler medisin. Dette fordi seksjonens faglige aktivitet ble vurdert til å ha tettere samarbeid med elektronikk verksted enn øvrige seksjoner under avdeling for molekylær medisin. De ansatte ga uttrykk for at de foretrekker at mekanisk og elektronisk verksted fortsatt organiseres samlet, med tilhørighet på samme organisatoriske nivå under Avdeling for molekylærmedisin. Dette forslaget tas derfor med i det videre arbeidet med organisatorisk modell.

Forslaget til ny organisatorisk modell som er til diskusjon, innebærer at verkstedene organisatorisk plasseres direkte under Avdeling for molekylærmedisin, noe de ansatte er positive til. Det foreslås i tillegg at avdelingsleder for avdeling molekylærmedisin har personalansvar for de ansatte, på lik linje med avdelingens øvrige ingeniører med fellesfunksjoner. Det foreslås også å etablere en faglig lederfunksjon som skal koordinere verkstedenes daglig drift og samhandling med brukerne. Den faglige lederfunksjonen foreslås ivaretatt av en av de ansatte ved verkstedene. Instituttledelsen ser det som naturlig at nåværende leder av verkstedene viderefører sitt ansvar for den faglige koordineringen av verkstedenes virksomhet, gitt vedkommendes erfaring, kompetanse og kjennskap til brukernes behov. Forslaget innebærer dermed at verkstedenes ansatte får en vitenskapelig leder med personalansvar. Bakgrunnen for dette er knyttet til begrunnelsen for omorganiseringen. Verkstedenes oppdrag springer i stor grad ut av forskning og vitenskapelige behov. Det vurderes at en vitenskapelig leder vil derfor ha større forutsetninger for å knytte verkstedene til instituttets samlede faglige virksomhet, sikre god kobling mellom bruk av verkstedenes ressurser og forskningsbehovene samt bidra til strategisk utvikling av tjenestene i tråd med utvikling av den vitenskapelige aktiviteten ved instituttet.
Forslaget innebærer ikke en endring i verkstedenes faglige selvstendighet eller i behovet for teknisk kompetanse i ledelsen av det daglige arbeidet. Den tekniske fagkompetansen vil fortsatt ivaretas gjennom den faglige lederrollen og de ansattes samlede kompetanse.
Forslaget gjelder primært organisatorisk plassering og ledelseslinje, slik at verkstedenes virksomhet integreres i større grad og mer direkte med instituttets vitenskapelige virksomhet og forskningsaktivitet.

På møtet den 26. oktober ble det stilt spørsmål fra de ansatte rundt endringen av personallederfunksjonen, begrunnelsen for den og hva det innebærer i praksis. To ansatte uttrykte at de foretrekker dagens løsning hvor leder med personalansvar er del av verkstedet.

Forslag til økonomimodell (leiestedsmodell)

Forslaget til økonomimodell ble presentert og diskutert med de ansatte i møtet 26. oktober 2026 (vedlegg 4 og 5). Det er relativt små forskjeller mellom dagens økonomimodell og den foreslåtte leiestedsmodellen når

det gjelder samlede kostnader og inntekter, men den organisatoriske endringen medfører endringer i forvaltningen av salgsinntekter og midler til investeringer.

Dagens modell

I dagens modell dekker instituttet alle lønnskostnader. Verkstedet tilføres driftstilskudd fra instituttet, samt alle inntekter fra utførte oppdrag (fakturert for utførte timer og medgått material), og kan disponere det samlede beløpet til dekking av materialkostnader for oppdrag, løpende driftskostnader, kjøp av verktøy, m.m.

Verkstedene får en årlig tildeling til investeringer og har mulighet til å spare opp og disponere investeringsmidler over tid.

Forslag til ny modell

I den foreslåtte modellen skal inntekter fra fakturerte timer dekke en andel av de totale lønnskostnadene. Restbeløpet dekkes av instituttet (ikke avdeling for molekylær medisin).

Materialkostnader knyttet til de enkelte oppdrag forutsettes betalt av bruker/kunde som tidligere. Fakturerte beløp for materialkostnader tilføres verkstedet. Instituttet tildeler et årlig driftstilskudd.

Den nye modellen forutsetter at verkstedene tilføres tilstrekkelige driftsmidler til å dekke nødvendige kostnader knyttet til løpende drift. Som ledd i det videre arbeidet vil det gjennomføres en kartlegging av verkstedenes kostnader til verktøy, materialer og øvrig drift som grunnlag for dimensjonering av driftstilskuddet.

Tidligere oppsparte investeringsmidler vil i utgangspunktet tilbakeføres instituttet. UiO ønsker ikke akkumulering av investeringsreserver. Finansiering av mindre og større utstyrsenheter vil derfor følge samme modell som for instituttets øvrige forskningsinfrastrukturer, der leiestedsmodellen i utgangspunktet sikrer at løpende driftsutgifter (inkludert service og fornyelse av utstyr) så langt som mulig dekkes gjennom brukerinntekter. Når det gjelder større investeringsbehov ivaretas det innenfor instituttets ordinære prosesser for prioritering og finansiering av investeringer, hvor tildelinger gis etter søknad.

Det ble videre diskutert behov for hensiktsmessige løsninger for registrering av tidsbruk og fakturering, herunder erfaringer fra tilsvarende ordninger ved andre enheter ved UiO. Dagens praksis for fakturering av rådgivning/befaring ble også løftet fram som et område det kan være behov for å vurdere nærmere i forbindelse med innføringen av en eventuell leiestedsmodell.

Viktigste konsekvenser

- Verkstedene får en organisatorisk plassering nærmere sine primære brukermiljøer.

- Samspillet mellom verkstedene og forskningsmiljøene samt verkstedenes synlighet forventes å styrkes.
- Verkstedene videreføres som én samlet enhet.
- Forslaget legger til rette for etablering av leiestedsmodell på linje med annen forskningsinfrastruktur ved instituttet.
- Personalansvaret flyttes fra administrativ linje (nåværende leder av verkstedene) til vitenskapelig lederlinje (avdelingsleder for avdeling for molekylær medisin).
- Det etableres en rolle som faglig leder av verkstedene som er tenkt ivaretatt av en av de ansatte ved verkstedene, fortrinnsvis nåværende leder.

Følgende punkter ønskes diskutert

- Er IDF enig i vurderingen av at verkstedenes tette tilknytning til forskning og vitenskapelig aktivitet taler for organisatorisk plassering i faglig linje?
- Er det forhold ved den foreslåtte organisatoriske plasseringen som bør tas hensyn til i det videre arbeidet?
- Er det forhold ved den foreslåtte leiestedsmodellen som bør tas hensyn til i det videre arbeidet?
- Er det andre forhold IDF mener instituttledelsen bør ta hensyn til i det videre arbeidet?

Forslag til konklusjon/oppfølging

Instituttledelsen tar med seg innspillene fra IDF i det videre arbeidet. Et endelig forslag til organisatorisk modell og leiestedsmodell planlegges lagt fram for drøfting i IDF 7. desember 2026.

Vedlegg

1 – Referat fra møter 16. og 19. juni
2 – E-post til alle ansatte fra 30. september
3 – Utkast til referat fra LAMU IMB 14. oktober
4 - Presentasjon fra 26. oktober
5 - Utkast til referat fra møte 26. oktober